

**L. Celij Lacta[n]tij Firmiani christiano[rum] eloquentissimi
de opificio dei vel formatione hominis liber**

Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus

Colonie, 1506

VD16 L 56

Contra Epicu[rum] q[uod] ex atomis fortuito co[n]curre[n]tib[us]
compactu[m] fabricatu[m]q[ue] ho[m]i[n]em disputavit Ca[pitulu]m. vi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70248)

torqueri necessariū est Alios autē latos et eq̄les. et in vnā partē rotā
dos. et in his vtiq; locis. vbi tantūmō curuari mēbra in oēs partes
oportebat. vt in genib; et in cubitis et in manib; ip̄is Nā sicut man⁹
ex loco vnde oriunt a corpe. vbiq; vsus moueri speciosum simul et
vtilē fuit. sic p̄fecto si hoc idē etiā cubitis accideret et supuacu⁹ esset
eiusmodi mot⁹ et turpis. Jā em̄ man⁹ amissa dignitate quā nūc h;̄
mobilitate nimia promiscidis silis mirabiliter videret. essetq; hō
plane anguiman⁹. Qd̄ gen⁹ in illa imanissima belua mirabilis effe
ctū est. De⁹ em̄ q̄ p̄uidētā et potestātē suā multaz rez mirabili va
rietate voluit ostēdere. qm̄ caput ei⁹ aialis nō tam lōge porreperat
vt terrā posset ore cōtingere. qd̄ erat futur⁹ horribile atq; tenuē. Et
q; os ip̄m p̄fussis dētibus sic armauerat. vt etiā si cōtingeret. pascendi
tū facultatē dentes adimerēt. p̄duxit inter eos a summa frōte molle
atq; flexibile mēbrū. quo p̄dēdere. quo tenere qd̄libet posset. vt rō
nem victus capiēdi vel tentiū prominēs magnitudo vel ceruicē
breuitas nō impediret.

¶ Contra Epicurū q̄ ex atomis fortuito cōcurrētibus compa
ctū fabricatūq; hōiem disputauit ¶ Cap^m. vi

 Non possum h; loco teneri. q̄minus Epicuri stulticiā rur
sum coarguā Illi⁹ em̄ sunt oia. q̄ delirat Lucreti⁹ Quivē
ōnderet aialia nō artificio aliq̄ diuine mētis. s; vt solet fortuito esse
nata dixit in p̄ncipio mūdi. alias q̄sdā innūerabiles animātes mi
rāda speciez magnitudine fuisse natas. s; eas p̄manere nō potuisse
q̄ illas aut sumēdi sibi facultas. aut coeūdi generā diq; rō defecisset.
¶ Videlicet vt et atomis suis lotū faceret p̄ infinitū et inane volitan
tibus. diuinā p̄uidētā voluit excludere. S; cū videret in oib; q̄

spirare mirabile puidētie in eē rōnē. qđ malū vanitatē erat dicere fa
lisse aialia. p dīgiosa. in qđ rō cessasset. Qm̄ ḡ oia q̄ videm⁹. cū rōne
nata sūt. id em̄ ipz nasci efficere nisi rō nō p̄t. manifestū ē nihil oīno
rōis experta potuisse ḡnari. At em̄. p̄uisuz ē in singul' q̄busqz singē
bis. q̄ten⁹ r̄ ministeria mēbroz ad nccāria vite vtref. r̄ q̄ten⁹ adiu
gat. corpibz elata soboles. vniuersas ḡnatim cōseruaret animātes
Nā si perie⁹ architect⁹ cū magnū aliqđ edificū facere cōstituit. p̄
mo oīm cogitat q̄ summa p̄fecti edificij futura sit r̄ an̄ emetiā que
locū leue pōdus expectet. vbi magni opis statuta sit moles. q̄ colū
naz iterualla. q̄ aut vbi aq̄rū cadētū recurū r̄ exit⁹ r̄ receptacula
Nec inquā p̄us puidet. vt q̄cūqz sunt p̄fecta opi tā nccāria. cū ip
sis fundamētis pariter ordinat. Cur tēū quisquā putet machinādīs
aialibz nō an̄ puidisse q̄ ad viuēdū nccāria eēt. q̄ ipam vitā daret
Que vtiqz cōstare nō posset. nisi p̄us effecta eēt q̄bz cōstat. Vide
bat ḡ Epicurus in corpibz aialū diuine rōnis solertiā. s̄ vt effice
ret q̄ an̄ imprudēter assumpserat. adiecit aliud deliramētū supiorū
cōgruēs. Dixit em̄ neqz oculos ad viuēdū esse natos. neqz aures ad
audiēdū. neqz pedes ad ambulādū. qm̄ mēbra hec prius nata sunt
q̄ eēt vsus vidēdi r̄ audiēdi r̄ ābulā di. s̄ hoz oia officia ex natis ex
titisse. Vereoz ne h̄mōi portēta r̄ ridicula refutare. nō min⁹ ineptū eē
videat. s̄ libet ineptire. qm̄ cū inepto agūn⁹ ne se ille nimis argutū
p̄ter. Quid ai⁹ Epicure. Nō sunt ad vidēdū oculi nati. Cur ḡ vidēt
Postea inq̄t vsus eoz apparuit. Vidēdi ḡ cā nati sunt. siqđē nihil
possunt aliud q̄ videre. Itē mēbra cetera cui⁹ rei cā nata sunt ipse
vsus ostēdit. Qui vtiqz nullo mō posset existere nisi eēt mēbra om
nia tam ordinata. tam prouidenter effecta. vt vsum possent habere.

B ij